

Първообразен изпълнителен лист

Чл. 408. (1) Изпълнителният лист се издава в един екземпляр, подписан от съдия от съответния съд.

(2) Когато трябва да се предадат няколко отделни имота или когато решението е постановено в полза или срещу няколко лица, може да се издадат отделни изпълнителни листове, като се означи коя част от решението подлежи на изпълнение по всеки лист.

(3) Когато е издаден изпълнителен лист в електронна форма, на молителя може да се издаде официален препис от същия в един екземпляр по реда на чл. 102а, ал. 4. Официалният препис има значението на изпълнителен лист, издаден на хартиен носител. Издаването на официалния препис се отбелязва по електронното дело.

Дубликат от изпълнителен лист и от официален препис от изпълнителен лист в електронна форма

Чл. 409. (1) Ако първообразният изпълнителен лист бъде изгубен или унищожен, съдът, който го е издал, по писмена молба на молителя издава дубликат от него въз основа на акта, по който е издаден първообразът.

(2) Ако издаденият по реда на чл. 408, ал. 3 официален препис от изпълнителен лист в електронна форма бъде изгубен или унищожен, съдът, който го е издал, по писмена молба на молителя разпорежда издаването на дубликат от официалния препис въз основа на изпълнителния лист в електронното дело. Издаването на дубликат от официалния препис се отбелязва по електронното дело.

(3) Молбата по ал. 1 и 2 се разглежда в открито заседание, след като се връчи препис от нея на длъжника.

(4) Длъжникът може да противопостави освен липсата на условията по ал. 1 и 2 и възражения за погасяване на дълга въз основа на обстоятелства, настъпили след установяване на съществуването му.

(5) Постановеното решение подлежи на обжалване по общия ред. След като то влезе в сила, длъжникът не може да оспорва съществуването на дълга на основания, които е могъл да предяви в производството по издаване на дубликата.

(6) Ако самият акт е бил изгубен или унищожен и няма възможност да бъде възстановено неговото съдържание чрез официални документи, молителят може да предяви иск за осъждане на длъжника.

Глава тридесет и седма

ЗАПОВЕДНО ПРОИЗВОДСТВО

Водене на заповедното производство в електронна форма

Чл. 409а. (1) Всички процесуални действия в заповедното производство се извършват в електронна форма и всички актове на съда в производството се издават в електронна форма, освен когато тази глава изрично предвижда друго.

(2) Длъжникът може да извършва процесуални действия и писмено на хартиен носител.

Заявление за издаване на заповед за изпълнение

Чл. 410. (1) Заявителят може да поиска издаване на заповед за изпълнение:

1. за вземания за парични суми или за заместими вещи, когато искът е подсъден на районния съд;

2. за предаването на движима вещ, която длъжникът е получил със задължение да я върне или е обременена със залог или е прехвърлена от длъжника със задължение да предаде владението, когато искът е подсъден на районния съд.

(2) Заявлението съдържа искане за издаване на изпълнителен лист и трябва да отговаря на изискванията на чл. 127, ал. 1 и 3 и чл. 128, т. 1 и 2. В заявлението се посочва и банкова сметка или друг начин за плащане.

(3) Когато вземането произтича от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилагат договорът, ако е в писмена форма, заедно с всички негови приложения и изменения, както и приложимите общи условия, ако има такива.

Издаване на заповед за изпълнение

Чл. 411. (1) Заявлението и приложенията към него се подават по електронен път чрез електронен формуляр, достъпен в Единния портал за електронно правосъдие. Когато заявлението е подадено по електронен път, всички последващи процесуални действия на заявителя се извършват само в електронна форма, с изключение на процесуалните действия при обжалване на актове по глава тридесет и седма, в искиви производства по чл. 422 и чл. 424, както и в производството по чл. 423.

(2) Търговците, държавата и държавните учреждения, общините, както и лицата, представлявани от адвокат, подават заявления за издаване на заповед за изпълнение само в електронна форма. Не се образува дело по заявление за издаване на заповед за изпълнение, подадено от лицата по тази алинея на хартиен носител.

(3) Лица, извън посочените по ал. 2, могат да подадат заявление за издаване на заповед за изпълнение и на хартиен носител в който и да е районен съд. Служител на съда въвежда в същия ден данните от подаденото на хартиен носител заявление в електронния формуляр по ал. 1.

(4) Заявленията за издаване на заповед за изпълнение, независимо дали са подадени на хартиен носител или по електронен път, се разпределят между всички районни съдии в страната, които разглеждат такива заявления. Заявленията по чл. 417, ал.1, т. 3, 6 и 10 ГПК, независимо дали са подадени на хартиен носител или по електронен път, се разпределят между съдиите от районния съд по постоянния адрес или по седалището на заявителя. Съдията, на когото е разпределено заявлението, извършва служебна проверка на местната подсъдност. Ако съдът прецени, че делото не му е подсъдно, той го изпраща незабавно на надлежния съд.

(5) Съдът разглежда заявлението в разпоредително заседание и издава заповед за изпълнение в тридневен срок, освен когато:

1. искането не отговаря на изискванията на чл. 410 и заявителят не отстрани допуснатите нередовности в тридневен срок от съобщението;

2. искането е в противоречие със закона или с добрите нрави;

3. искането се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това;

4. длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България;

5. длъжникът няма обичайно местопребиваване или място на дейност на територията на Република България.

(6) Препис от издадената заповед за изпълнение се връчва на длъжника и на заявителя. Когато заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено по електронен път

или заявителят е посочил електронен адрес, връчването на препис от издадената заповед за изпълнение на заявителя се осъществява само по електронен път.

(7) Съдът, извършил връчването на длъжника и на заявител, подал заявлението за издаване на заповед за изпълнение на хартиен носител без посочване на електронен адрес, съхранява оригиналните съобщения и призовки, като ги присъединява към електронното дело незабавно след постъпването им в канцеларията на съда.

Съдържание на заповедта за изпълнение

Чл. 412. Заповедта за изпълнение съдържа:

1. означението "заповед за изпълнение";
2. дата и място на постановяване;
3. посочване на съда и името на съдията, постановил заповедта;
4. трите имена и адресите на страните;
5. делото, по което се издава заповедта;
6. задължението, което длъжникът трябва да изпълни, и разноските, които трябва да плати;
7. банковата сметка, по която да се преведат присъдените суми, или друг начин за плащане;
8. покана до длъжника да изпълни в едномесечен срок от връчването на заповедта;
9. указание, че длъжникът може да подаде възражение в срока по т. 8 и в случай че възражението е неоснователно, той може да понесе разноски в по-висок размер от посочения в заповедта;
10. указание, че ако длъжникът не направи възражения пред издалия заповедта съд или не изпълни, заповедта за изпълнение влиза в сила и ще се пристъпи към принудително изпълнение;
11. пределите на обжалване, пред кой съд и в какъв срок може да се обжалва;
12. електронен подпис на съдията.

Обжалване

Чл. 413. (1) Заповедта за изпълнение не подлежи на обжалване от страните, освен в частта за разноските.

(2) Разпореждането, с което се отхвърля изцяло или отчасти заявлението, може да се обжалва от заявителя с частна жалба, от която не се представя препис за връчване.

Възражение

Чл. 414. (1) Длъжникът може да възрази срещу заповедта за изпълнение или срещу част от нея. Обосноваване на възражението не се изисква освен в случаите по чл. 414а.

(2) Възражението се прави в едномесечен срок от връчването на заповедта, който не може да бъде продължаван.

(3) Възражението може да бъде подадено на хартиен носител в който и да е районен съд или в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие.

Възражение при изпълнение в срока за доброволно изпълнение

Чл. 414а. (1) Длъжник, който е изпълнил задължението си по заповедта за изпълнение в срока по чл. 412, т. 8, може да възрази срещу заповедта за изпълнение с твърдение, че е изпълнил изцяло или частично задължението си. Към възражението се прилагат доказателства за изпълнението на задължението с препис за заявителя.

(2) Възражението може да бъде подадено на хартиен носител в който и да е районен съд или в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие.

(3) Ако с поведението си длъжникът не е дал повод за предявяване на вземането, той може да възрази, че не дължи разноски за производството.

(4) Възражението заедно с приложенията се изпраща на заявителя с указания, че може да подаде становище в тридневен срок, като се посочват и последиците от неподаването на становище.

(5) Ако заявителят не подаде становище в указания срок, съдът обезсилва изцяло или частично заповедта за изпълнение, включително в частта за разноските. Ако становището е подадено в срок, съдът се произнася по възражението и постъпилото становище.

(6) Пропускът на заявителя да подаде становище и обезсилването на заповедта не е пречка заявителят да предяви иск за цялото вземане по реда на чл. 422.

(7) Ако въз основа на заповедта за изпълнение е издаден изпълнителен лист съгласно чл. 418, съдът го обезсилва в частта, в която е обезсилена заповедта за изпълнение.

Действие на възражението

Чл. 415. (1) Съдът указва на заявителя, че може да предяви иск за вземането си в следните случаи:

1. когато възражението е подадено в срок;

2. когато заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 и връчителят е събрал данни, че длъжникът не живее на адреса, след справка от управителя на етажната собственост, от кмета на съответното населено място или по друг начин и е удостоверил това с посочване на източника на тези данни в съобщението;

3. когато съдът е отказал да издаде заповед за изпълнение.

(2) Когато дава указания за предявяване на иск в случаите по ал. 1, т. 2, съдът постановява спиране на изпълнението, ако е издаден изпълнителен лист по чл. 418.

(3) Искът по ал. 1, т. 1 и 2 е установителен, а по т. 3 - осъдителен.

(4) Искът се предявява в едномесечен срок от съобщението, като заявителят довнося дължимата държавна такса.

(5) Когато заявителят не предяви иска в посочения срок, съдът обезсилва заповедта за изпълнение частично или изцяло, както и изпълнителния лист, издаден по чл. 418.

Влизане в сила на заповедта за изпълнение

Чл. 416. (1) Когато възражение не е подадено в срок или е оттеглено, или след влизане в сила на съдебното решение за установяване на вземането, заповедта за изпълнение влиза в сила и съдът издава изпълнителен лист в електронна форма.

(2) Всеки районен съд може да издаде на молителя официален препис от изпълнителния лист по реда на чл. 102а, ал. 4.

Заповед за изпълнение въз основа на документ

Чл. 417. (1) Заявителят може да поиска издаване на заповед за изпълнение и когато вземането, независимо от неговата цена, се основава на:

1. акт на административен орган, по който допускането на изпълнението е възложено на гражданските съдилища;

2. документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на държавните учреждения, и общините, или извлечение от счетоводните книги на банка, към което е представен документът, от който произтича вземането на банката, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия;

3. нотариален акт, спогодба или друг договор, с нотариална заверка на подписите относно съдържащите се в тях задължения за заплащане на парични суми или други заместими вещи, както и задължения за предаване на определени вещи;

4. извлечение от регистъра на особените залози за вписано обезпечение и за започване на изпълнението - относно предаването на заложи вещи;
  5. извлечение от регистъра на особените залози за вписан договор за продажба със запазване на собствеността до изплащане на цената или договор за лизинг - относно връщането на продадени или отдадени на лизинг вещи;
  6. договор за залог или ипотечен акт по чл. 160 и чл. 173, ал. 3 от Закона за задълженията и договорите;
  7. влязъл в сила акт за установяване на частно държавно или общинско вземане, когато изпълнението му става по реда на този кодекс;
  8. влезли в сила задължителни предписания на органи на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" до работодател за изплащане на забавени повече от два месеца парични задължения по трудови правоотношения;
  9. акт за начет;
  10. запис на заповед, менителница или приравнена на тях друга ценна книга на заповед, както и облигация или купони по нея. Когато ценната книга обезпечава вземане, произтичащо от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилага договорът, ако е в писмена форма, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия.
- (2) При подаване на заявление по ал. 1 по електронен път заявителят следва да приложи копие от документа, на който се основава заявлението му и декларация за идентичност на оригинала с приложеното копие.
- (3) При подаване на заявление по ал. 1, т. 3, 6 и 10 на хартиен носител заявителят следва да представи оригинал от документа. При подаване на заявлението на хартиен носител във всички останали случаи на ал. 1 е достатъчно заявителят да представи заверен от него препис от документа, като служител на съда създава електронно копие на представения документ и връща хартиения носител на заявителя.

Незабавно изпълнение

- Чл. 418.** (1) Когато със заявлението е представен документ по чл. 417, на който се основава вземането и са изпълнени условията по чл. 417, ал. 2 и 3, кредиторът може да поиска от съда да постанови незабавно изпълнение и да издаде изпълнителен лист.
- (2) В случаите извън чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10, след като провери дали документът е редовен от външна страна и дали удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника, съдът издава изпълнителен лист в електронна форма.
- (3) Когато заявлението по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 е подадено по електронен път, заявителят е длъжен в едномесечен срок от подаването му да представи на съда оригиналния документ по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10. След представяне на оригиналния документ, съдът разглежда заявлението по чл. 417, ал. 1, т. 3, т. 6 и т. 10 и издава заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист в електронна форма след проверка по реда на чл. 418, ал. 2 и при наличие на предпоставките за това. За издаването на изпълнителния лист съдът прави надлежна бележка върху представения документ.
- (4) Всеки районен съд може да издаде на молителя официален препис от изпълнителния лист по реда на чл. 102а, ал. 4.
- (5) Когато според представения документ изискуемостта на вземането е в зависимост от изпълнението на насрещно задължение или от настъпването на друго обстоятелство, изпълнението на задължението или настъпването на обстоятелството трябва да бъдат удостоверени с официален или с изходящ от длъжника документ.
- (6) Разпореждането, с което се отхвърля изцяло или отчасти молбата за издаване на изпълнителен лист, може да се обжалва от молителя в едномесечен срок от съобщаването му с частна жалба, от която не се представя препис за връчване.

(7) Копие на заповедта за изпълнение с отбелязването за издаден изпълнителен лист и копие от документа, въз основа на който е издадена заповедта за изпълнение, се връчва от съдебния изпълнител. Съдебният изпълнител незабавно изпраща до съда по електронен път копие от съобщението заедно с връчените документи с отбелязване на връчването на всеки един от тях.

Обжалване на разпореждането за незабавно изпълнение

Чл. 419. (1) Разпореждането, с което се уважава молбата за незабавно изпълнение, може да се обжалва с частна жалба в едномесечен срок от връчването на заповедта за изпълнение. Частната жалба се подава заедно с възражението срещу заповедта.

(2) Обжалването на разпореждането за незабавно изпълнение не спира изпълнението.

(3) Съдът отменя разпореждането, когато не са налице предпоставките на чл. 418, ал. 2, изречение първо и ал. 3, както и когато вземането се основава на неравноправни клауза в договор, сключен с потребител.

Спиране на изпълнението

Чл. 420. (1) Възражението срещу заповедта за изпълнение не спира принудителното изпълнение в случаите по чл. 417, т. 1 - 9, освен когато длъжникът представи надлежно обезпечение за кредитора по реда на чл. 180 и 181 от Закона за задълженията и договорите. Когато длъжникът е потребител, обезпечението е в размер до една трета от вземането.

(2) Съдът, постановил незабавното изпълнение, може да го спре и без да е необходимо обезпечението по ал. 1, когато е направено искане за спиране, подкрепено с писмени доказателства, че:

1. вземането не се дължи;

2. вземането се основава на неравноправни клауза в договор, сключен с потребител;

3. неправилно е изчислен размерът на вземането по договор, сключен с потребител.

(3) Определението по искането за спиране може да се обжалва с частна жалба.

(4) Определението за спиране подлежи на незабавно изпълнение, независимо от обжалването му.

(5) Когато е образувано исково производство, компетентен да се произнесе по искането за спиране на изпълнението е съдът, пред който е предявен искът по чл. 422, ал. 1.

Частично спиране на изпълнението

Чл. 421. (1) При няколко задължени лица обезпечението по чл. 420, ал. 1 служи само за лицето или за лицата, за които е представено.

(2) Когато възражението се отнася само за част от вземането съдът спира предварителното изпълнение само за съответната част от вземането.

Иск за съществуване на вземането

Чл. 422. (1) Искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, когато е спазен срокът по чл. 415, ал. 4.

(2) Предявяването на иск по ал. 1 не спира допуснатото незабавно изпълнение, освен в случаите по чл. 420.

(3) Ако искът бъде отхвърлен с влязло в сила решение, изпълнението се прекратява и се прилага чл. 245, ал. 3, изречение второ.

(4) Обратен изпълнителен лист не се издава, ако искът е отхвърлен поради неизискуемост на вземането.

Възражение пред въззивния съд

Чл. 423. (1) В едномесечен срок от узнаването на заповедта за изпълнение длъжникът, който е бил лишен от възможност да оспори вземането, може да подаде възражение до въззивния съд, когато:

1. заповедта за изпълнение не му е била връчена надлежно;
2. заповедта за изпълнение не му е била връчена лично и в деня на връчването той не е имал обичайно местопребиваване на територията на Република България;
3. длъжникът не е могъл да узнае своевременно за връчването поради особени непредвидени обстоятелства;
4. длъжникът не е могъл да подаде възражението си поради особени непредвидени обстоятелства, които не е могъл да преодолее.

Едновременно с възражението длъжникът може да упражни и правата си по чл. 413, ал. 1 и чл. 419, ал. 1.

(2) Подаването на възражение пред въззивния съд не спира изпълнението на заповедта. По искане на длъжника съдът може да спре изпълнението при условията на чл. 282, ал. 2.

(3) Съдът приема възражението, когато установи, че са налице предпоставките по ал. 1. Ако възражението бъде прието, изпълнението на издадената заповед по чл. 410 се спира. Когато възражението е прието, съдът разглежда и подадените с възражението частни жалби по чл. 413, ал. 1 и чл. 419, ал. 1. Когато възражението е прието, защото не са били налице предпоставките на чл. 411, ал. 2, т. 3 и 4, съдът служебно обезсилва заповедта за изпълнение и издадения въз основа на нея изпълнителен лист.

(4) Разглеждането на делото от първоинстанционния съд продължава с указания по чл. 415, ал. 1. В това производство съдът разглежда и подаденото с възражението искане по чл. 420, ал. 2.

Иск за оспорване на вземането

Чл. 424. (1) Длъжникът може да оспори вземането по исков ред, когато се намерят новооткрити обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за делото, които не са могли да му бъдат известни до изтичането на срока за подаване на възражението или с които не е могъл да се снабди в същия срок.

(2) Искът може да бъде предявен в тримесечен срок от деня, в който на длъжника е станало известно новото обстоятелство, или от деня, в който длъжникът е могъл да се снабди с новото писмено доказателство, но не по-късно от една година от погасяване на вземането.

Образци

Чл. 425. (1) Министърът на правосъдието издава наредба, с която утвърждава образци на заявление за издаване на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ, заповед за изпълнение и другите книжа във връзка със заповедното производство и урежда всички дейности, свързани с организацията на електронното заповедно производство.

(2) Електронният формуляр по чл. 411, ал. 1 съответства на образците, утвърдени с наредбата по ал. 1, като условие за подаването му е надлежно посочване и верификация на електронен адрес за връчване на заявителя.

(3) Когато заявителят не е използвал образец или е използвал неправилен образец, съдът в писменото си указание за отстраняване на нередовността прилага съответния образец.